

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА МОДРИЧА
НАЧЕЛНИК – ОПШТИНСКА УПРАВА
ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПРИВРЕДУ И ДРУШТВЕНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

ИНФОРМАЦИЈА
О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ И СЕЛА У 2023.
ГОДИНИ

Модрича, мај 2024. године

Стратегијом развоја општине Модрича у периоду 2017-2026. година пољопривреда је заједно са развојем предузетништва и малих и средњих предузећа окосница економског развоја општине Модрича.

У 2023. години за субвенције за подстицај развоја пољопривреде у буџету општине Модрича планирана су средства у износу од 220.000,00КМ.

У посљедње четири године имали смо ванредне ситуације које су значајно утицале и на пољопривредну производњу. 2020. и 2021. годину обиљежиле су строге епидемиолошке мјере против вируса корона. У 2022. години почетак украјинско-руског рата знатно је утицао на осцилације цијена житарица да би у 2023. години имали још једну ванредну ситуацију у области сточарства-свињигојства појава вируса афричке куге свиња (АСК). Оно чиме можемо бити задовољни јесте да су на нашем подручју забиљежена само два случаја.

У ратарској производњи дошло је до наглог пада откупне цијене зрна кукуруза и пшенице у односу на 2022. годину (откупна цијена меркантилне пшенице у 2022. години кретала се од 0,60-0,65 КМ/килограму, а 2023 0,33-0,35КМ/килограму, а кукуруза у 2022. години 0,54-0,58КМ/килограму, а 2023 године 0,30-0,35КМ/килограму).

Такође, у 2022. и 2023. години украјинско-руски рат осјетно је смањио учешће донатора у пројектним активностима везано за пољопривредну производњу, изузев EU4AGRI, чије услове из јавних позива мали пољопривредни произвођачи нису у стању да испуне и поред великог залагања и помоћи Одсјека за пољопривреду и ЛЕР-а, а мали пољопривредни произвођачи чине окосницу развоја пољопривреде.

У 2023. години урађено је стручно мишљење и урбанистичко технички услови за пројекат наводњавања пољопривредних површина на локалитету „Пашинац“ и „Јабука“ КО Добриња и КО Гаревац који ће се финансирати из средстава Свјетске банке преко Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде-Јединица за координацију пољопривредних пројеката.

Највећи дио планираних средстава за развој пољопривреде и села усмјерен је на директну подршку пољопривредној производњи.

У наредној табели дат је преглед броја пољопривредних газдинстава која конкуришу за подстицајна средства, њихов обим производње и исплаћена средства.

Врста подстицаја	Број пријављених газдинстава				Број грла/садница/ха/кошница/kg				Укупан износ КМ			
	година				година				година			
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Приплодне јунице	25	23	17	18	134	125	101	96	17500	17650	15450	14350,00
Приплодне крмаче	23	27	19	19	281	303	242	224	8250	11640	13320	14800,00
Приплодне овце/козе	37	44	50	52	1774	1497	3397	3401	11200	13000	16300	16600,00
Товна јунад	40	49	50	44	359	430	478	411	29940	38440	38840	34540,00
Тов бројлера	2	2	2	2		-	-	-	4000	4000	4000	4000,00
Пчеле	50	50	51	-	4013	3791	4078	-	10032,50	9858,60	12234	12000,00
Сјетва соје	2	1	0	1	10,75	6,875	0	3	1750	1000	0	600,00
Садња поврћа на отвореном	5	4	6	5	7,7	7,85	8,35	6,4	4880	4840	7950	5900,00
Садња поврћа у пластенику	4	4	7	8	0,315	0,354	0,516	0,5640	1950	2200	4600	5640,00
Подизање вишегодишњих засада воћа	0	1	1	-	-	5000	200	-	0	1000	500	-
Изградња пластеника и набавка опреме	1	0	0	-	200	-	-	-	437,00	0	0	-
Откуп воћа и поврћа	1	1	1	-	46000	783400	-	-	7834,80	7821,83	-	-
Вађење крви млијечним грлима	29	29	28	21	590	595	610	524	13274,75	13387,50	15195,00	7860,00
Очување популације коња	6	9	8	8	13	28	29	17	1300	2880	2900	1700,00
Минерално ђубриво за засаде воћа-суфин.набавке	-	-	-	10	-	-	-	16,77	-	-	-	4731,00

Из претходне табеле видљиво је да је дошло до пада одређених производњи и по броју газдинстава и по броју грла, али пад није само у општини Модрича него у цијелом региону.

Поједине производње покушавамо задржати на нивоу из претходних година, а једна од њих је и узгој приплодних крмача са повећањем подстицајних мјера са 50KM/грлу на 70,00KM/грлу, а у наредном периоду сагледаћемо ситуацију за повећање подстицаја и у другим гранама производње.

Већ дужи низ година најмањи помак производње имамо у биљној производњи (производња индустријског биља, поврћа и подизању вишегодишњих засада). Овакав негативан тренд последица је форсирања сточарске производње кроз подстицајне мјере што републичке што општинске, па се биљна производња свела на производњу сточне хране за потребе фарме, а мали дио тржишно оријентисан.

Најбољи показатељ оваквог стања је код производње млијека гдје имамо заокружен циклус произвођач-откупљивач односно прерађивач. Код ове мјере произвођачи остварују републички подстицај кроз три мјере (подстицај за млијеко, приплодну јуницу и музно грло), а општински кроз двије мјере (узгој квалитетно приплодних јуница и суфинансирање трошкова вађења крви код музних грла која су у систему откупа млијека). Остале производње немају заокружен циклус производње, него је на крају произвођач препуштен сам да се сналази за пласман производа.

Уколико би дошло до смањења или укидања подстицаја у одређеној грани производње изазвало би незадовољство корисника подстицаја односно произвођача.

Биљна производња је изложена утицају временских прилика на које човјек не може пуно утицати. Поред тога неуређено тржиште (незаинтересованост откупљивача и прерађивача, неконтролисан увоз) негативно утиче на развој ових грана пољопривредне производње.

Што се тиче биљне пољопривредне производње на нашем подручју влада велика заинтересованост за пластеничку производњу, под условом да се набавка пластеника већим дијелом субвенционише.

Од 2017.-2021. године кроз пројектне активности додијељено је 116 пластеника површине по 100 m², од чега је само 16 произвођача тржишно оријентисан. Остали корисници већим дијелом користе пластенике за властиту производњу.

За даље ширење ове производње, упркос великој заинтересованости, треба бити опрезан због велике потрошње воде у лјетној производњи. Чињеница је да се на терену осјећа недостатак воде, а ова производња не може се квалитетно развијати без наводњавања и контроле производње.

Без пописа пољопривредних газдинстава, врсте производње, обима производње и прерађивачких капацитета, што је најављено да ће се радити у наредном периоду на подручју читаве БиХ, не могу се планирати озбиљнија улагања у развој пољопривреде.

Посебно треба нагласити да ће велики проблем у наредном периоду бити губитак обрадивог пољопривредног земљишта изградњом два аутопута (Коридор 5Ц и Вукосавље-Брчко, Брчко-Рача) и тренда изградње соларних електрана, а имамо потражњу за истим. Из тих разлога пољопривредни произвођачи који се баве сточарском производњом посебно производњом млијека и товних јунади морају промијенити сјетвену структури и радити зелени крмни конвејер. Зелени крмни конвејер представља систем континуиране производње зелене крме за исхрану стоке, за што дужи временски период у току године.

Обзиром на читав низ објективних и субјективних фактора који утичу на развој пољопривредне производње у наредном периоду треба далеко више радити на повећању продуктивности производње него на обиму производње.

Сајмови и изложбе

Од 2009. године општина Модрича организује Изложбу стоке и сеоског предузетништва која је прекинута 2020. и 2021. године због епидемиолошких мјера против вируса корона и 2023. године због појаве вируса афричке свињске куге .

На жалост због пада броја фарми музних грла одржавање наведене изложбе у наредном периоду тешко ће опстати.

Пољопривредним произвођачима Општина је обезбиједила бесплатну посјету на два сајма пољопривреде (Нови Сад и Бијељина). На сајму пољопривредни произвођачи имају прилику да виде најновија достигнућа у пољопривреди из свих области. У разговору са пољопривредним произвођачима дошло се до закључка да презентована механизација на сајму је недостижна за наше услове из разлога што није намијењена за ситне произвођаче него за велике посједе.

Остале активности

Настављене су активности за пружање помоћи пољопривредним произвођачима везано за:

1. остваривање права на републичке подстицаје,
2. регистрацију пољопривредних газдинстава и њихово разврставање на комерцијална и некомерцијална у складу са Уредбом о упису и разврставању пољопривредних газдинстава и Регистар корисника подстицајних средстава („Службени гласник Републике Српске“, број 30/13).

Одјељење за привреду и друштвене дјелатности-Одсјек за пољопривреду